

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

Οι κίνδυνοι της αναδιάρθρωσης

Η αναδιάρθρωση μπορεί να αποτελέσει μια «λύτρωση» για την Ελλάδα, αλλά όχι όπως πάει να συμβεί τώρα. Αναδιάρθρωση με ένα γενναίο «κούρεμα» έχει νόημα αν, (α) έχεις πραγματικά προσπαθήσει με πόνο και κόπο να βάλεις τάξη στα του οίκου σου και (β) έχεις περιορίσει το έλλειμμα σε σημείο που να μη σε νοιάζει αν δεν μπορείς να βγεις στις αγορές να δανειστείς για 1-2 χρόνια. Τώρα είναι προφανές πως ούτε το ένα ούτε και το άλλο συμβαίνουν. Το έλλειμμα κόλλησε πεισματικά στο 10,5 και η κυβέρνηση έχει αποκοιμηθεί στο τιμόνι εδώ και κάτι μήνες. Δεν έρχεται, λοιπόν, η αναδιάρθρωση ως επιβράβευση μιας σοβαρής προσπάθειας, αλλά ως προϊόν βαθιάς απελπισίας. Οι Γερμανοί ξεκίνησαν τη συζήτηση περί αναδιάρθρωσης μόλις πήραν χαμπάρι ότι η Ελλάδα θα χρειασθεί και άλλα χρήματα το 2012. Οι εκπρόσωποί της έχουν δώσει το μήνυμα με κάθε δυνατό τρόπο πως «κάτι τέτοιο αποκλείεται». Οι αγορές δεν πιστεύουν ότι η σημερινή κυβέρνηση -ή οιαδήποτε άλλη εκ του υπάρχοντος πολιτικού συστήματος- μπορεί να φέρει εις πέρας το τιτάνιο έργο που απαιτούν οι συνθήκες. Οπότε καταλήγουν στο συμπέρασμα πως πρέπει να

**Η αναδιάρθρωση
δεν έρχεται ως επι-
βράβευση μιας σο-
βαρής προσπάθει-
ας, αλλά ως προϊ-
όν βαθιάς
απελπισίας.**

μας πιέσουν για μια αναδιάρθρωση με τη μορφή της επιμήκυνσης, η οποία κρύβει εντέχνως στις λεπτομέρειές της και ένα σαφές «κούρεμα». Μετά θα περιμένουν μήπως και... Ξυπνήσει η κυβέρνηση και ξαναπάρει μπρος το μεταρρυθμιστικό «μηχάνημα». Αν δεν συμ-

βεί αυτό, το επόμενο βήμα θα είναι άλλη μια αναδιάρθρωση, αυτή τη φορά με γενναίο και φανερό «κούρεμα».

Εκεί όμως ελλοχεύει ο μεγάλος κίνδυνος που επισημαίνουν όλοι οι ειδικοί. Αν η Ελλάδα δεν μπορέσει ποτέ να αποκτήσει αξιοπιστία και μπει σε περιπέτειες κοινωνικών αναταραχών, υπάρχει το ρίσκο ενός κατήφορου χωρίς τέλος, όπου οι αναδιαρθρώσεις θα μοιάζουν με απελπισμένες υποτιμήσεις παλαιότερων εποχών. Ο κ. Τρισέ έχει διαπιστώσει αυτόν τον κίνδυνο και θεωρεί ότι μια ήπια, έστω, αναδιάρθρωση θα δώσει το λάθος πολιτικό μήνυμα στην Ελλάδα, καθώς οι πολιτικοί της μπορεί να πιστέψουν ότι «αφού δεν κάνουμε τίποτα και μας δίνουν και μπόνους, γιατί να πιεσθούμε»;

Εν πάση περιπτώσει υπάρχουν σήμερα σοβαροί άνθρωποι, ακόμη και τραπεζίτες, που υποστηρίζουν πως «ας γίνει τώρα η αναδιάρθρωση να τελειώνουμε, να ξέρουμε τουλάχιστον πού βρισκόμαστε και να σταματήσει αυτή η τραγική αβεβαιότητα». Κάνουν, όμως, και αυτοί το ίδιο λάθος. Ο βασικός λόγος για τη συνεχιζόμενη αβεβαιότητα είναι η ατολμία και ασυνεννοησία μιας κυβέρνησης που τις Τρίτες μοιάζει με «κυβέρνηση Κατσέλη», τις Πέμπτες με «κυβέρνηση Παπακωνσταντίνου» και τις υπόλοιπες με «κυβέρνηση ομαδικής ψυχοθεραπείας και ανοικτής διαβούλευσης χωρίς τέλος».